

Unia Europejska: 446 milionów ludzi w 27 państwach

* Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

Ich wkład w trwałą pokój i dobrobyt...

Konrad Adenauer

Simone Veil

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

Motto UE: „Zjednoczona
w różnorodności”

Hymn europejski

Euro

Flaga europejska

9 maja – Dzień Europy

Български

Čeština

dansk

Deutsch

eesti keel

Ελληνικά

English

español

français

Gaeilge

hrvatski

Italiano

latviešu valoda

lietuvių kalba

magyar

Malti

Nederlands

polski

português

Română

slovenčina

slovenščina

suomi

svenska

- 1989** Upadek muru berlińskiego – upadek komunizmu
Rozpoczyna się unijna pomoc gospodarcza: program Phare
- 1992** Ustalono kryteria przystąpienia do UE:
- demokracja i rządy prawa
  - gospodarka rynkowa
  - zdolność do przyjęcia prawa UE
- 1998** Rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych
- 2002** Podczas szczytu w Kopenhadze podjęto decyzję o rozszerzeniu UE o dziesięć nowych państw
- 2004** Nowi członkowie Unii Europejskiej: Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Czechy, Słowacja, Słowenia, Węgry
- 2007** Przystąpienie Bułgarii i Rumunii
- 2013** 1 lipca przystąpiła Chorwacja

Kraj	Ludność (mln)
Bośnia i Hercegowina	3,5
Czarnogóra	0,6
Kosowo o statusie określonym rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244	1,8
Macedonia Północna	2,1
Albania	2,9
Serbia	7,0
Turcja	79,8

1952

Europejska Wspólnota Węgla i Stali

1958

Traktaty rzymskie:

- Europejska Wspólnota Gospodarcza
- Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM)

1987

Jednolity Akt Europejski: jednolity rynek

1993

Traktat o Unii Europejskiej — Maastricht

1999

Traktat z Amsterdamu

2003

Traktat z Nicei

2009

Traktat z Lizbony

Dotyczy wszystkich działań UE
54 artykuły zebrane w 6 tytułach:

Godność

Wolności

Równość

Solidarność

Prawa obywatelskie

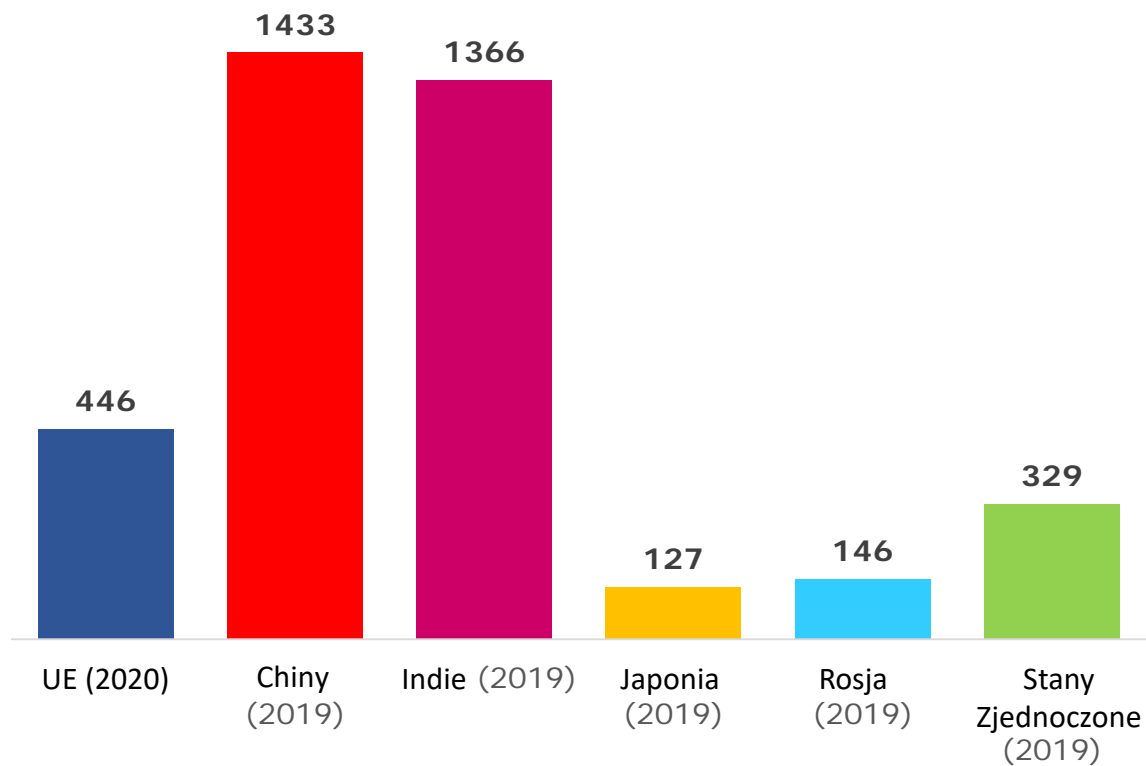
Wymiar sprawiedliwości

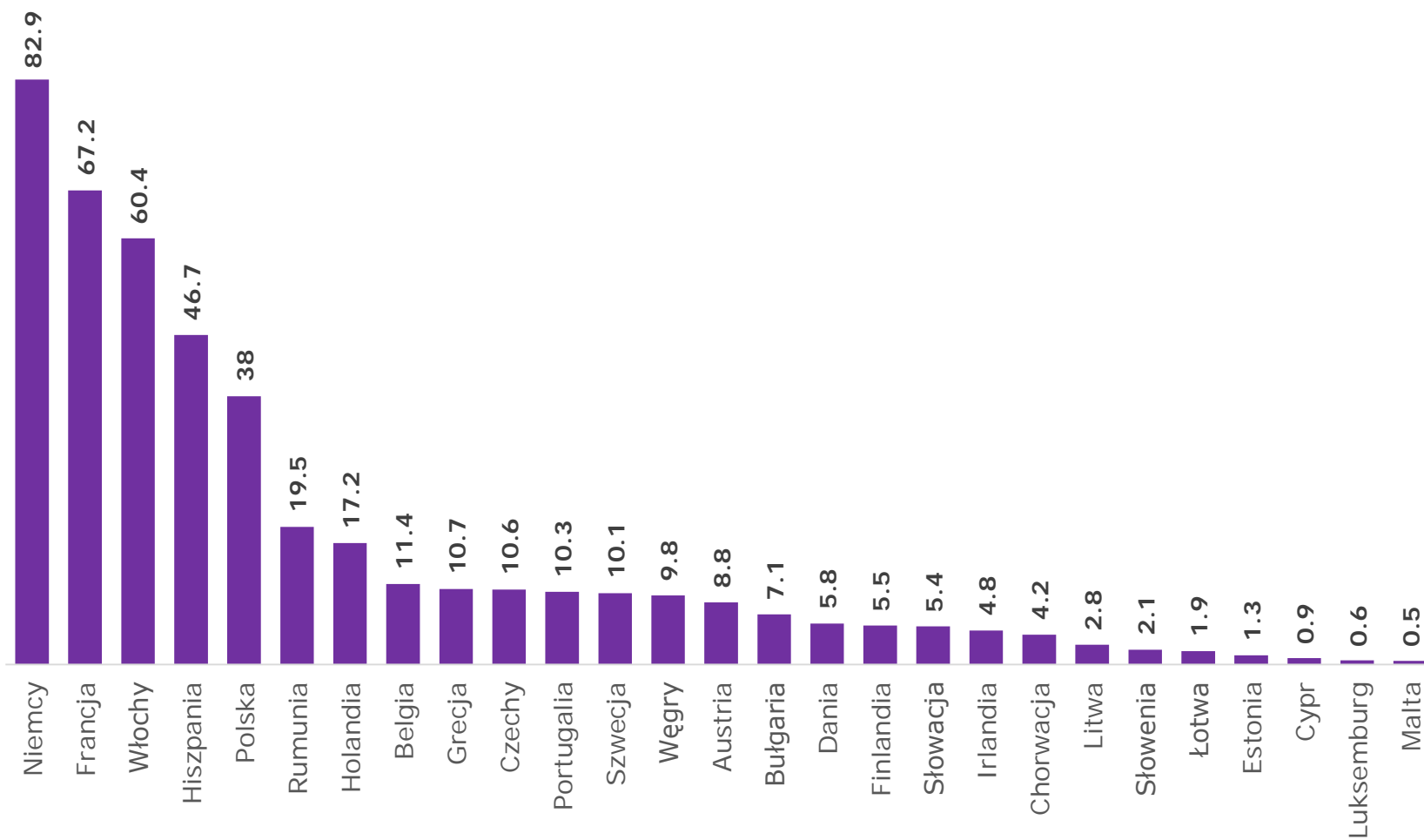

Liczba ludności w mln

Liczba ludności w milionach (2019) 446 milionów ogółem

2008: W Stanach Zjednoczonych rozpoczął się światowy kryzys finansowy.

Uzgodnione stanowisko przywódców europejskich:

- **Zobowiązanie się do przyjęcia euro i dbania o stabilność finansową**
- **Nowe narzędzia zarządzania kryzysowego i reformy przepisów:**
  - Europejski Mechanizm Stabilności — fundusz mający na celu pomoc państwom w wyjątkowo trudnej sytuacji gospodarczej
  - Nowe przepisy zapewniające stabilność sektora bankowego
  - Unia bankowa: Unijny nadzór sektora bankowego i mechanizm likwidacji upadających banków
- **Lepsze zarządzanie gospodarką:**
  - Europejski semestr: procedura koordynacji rocznych budżetów publicznych
  - Pakt Euro Plus, pakt fiskalny: wzajemne zobowiązanie do zachowania dobrego stanu finansów publicznych

Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych

Plan inwestycyjny dla Europy, przyjęty w listopadzie 2014 r., pobudza inwestycje prywatne przy pomocy gwarancji publicznych.

Dzięki środkom z **Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych**, funkcjonującego w ramach tego planu inwestycyjnego, uruchomiono już inwestycje o wartości 439 mld EUR (do października 2019 r.). Rezultaty przerosły oczekiwania.

Dzięki inwestycjom dokonany w ramach planu stworzono 1,1 mln miejsc pracy, a do 2022 r. liczba ta ma wzrosnąć do 1,7 mln.

Oczekuje się, że z lepszego dostępu do finansowania skorzysta ponad milion małych i średnich przedsiębiorstw. Plan pomógł też zwiększyć unijny produkt krajowy brutto o 0,9 %.

Odpowiedź UE na kryzys finansowy:

- **Zbiór przepisów:**

Nowe ustawodawstwo sprawi, że banki będą posiadały odpowiedni kapitał, oraz zapewni lepszą kontrolę ryzyka

- **Nadzór:**

Europejski Bank Centralny pełni nadzór nad około 130 najważniejszymi bankami

Szefowie krajowych banków centralnych ściśle ze sobą współpracują

- **Rozwiązanie:**

Europejska Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji może podjąć decyzję o likwidacji upadającego banku

Dzięki wsparciu funduszu finansowanego przez banki podatnicy mogą być spokojni i nie muszą ponosić kosztów

Na co UE wydaje pieniądze z budżetu?

Obszary finansowane z budżetu UE (2014–2020)

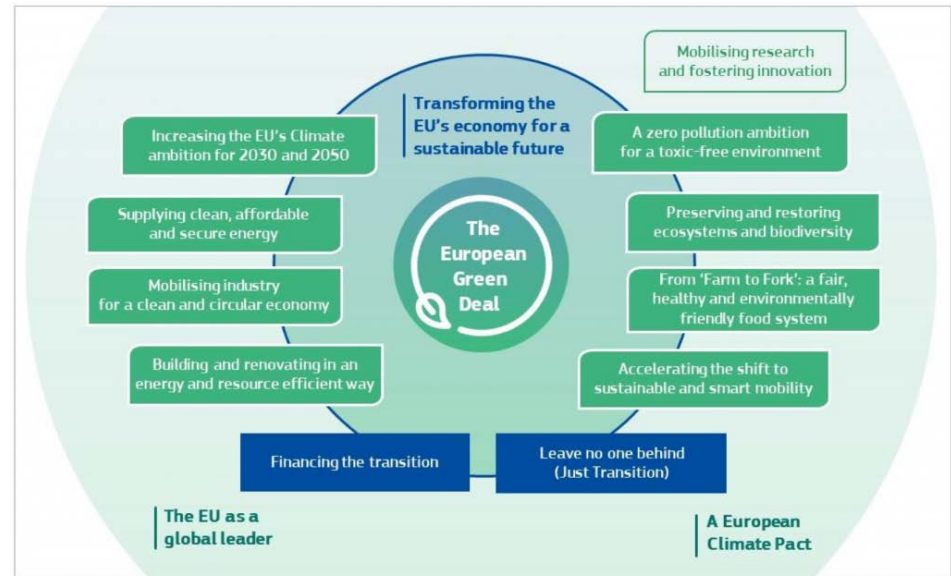
Roczny budżet UE w 2019 r. wyniósł około 165,8 mld EUR - duża kwota w wartościach bezwzględnych, ale tylko około 1 % zamożności generowanej przez gospodarki państw członkowskich każdego roku.

Bardziej ambitne cele klimatyczne UE w perspektywie do roku 2030 i 2050

Europa jako pierwszy neutralny dla klimatu kontynent to największe wyzwanie i szansa naszych czasów. Cel ten ma zostać osiągnięty do 2050 r. Aby to było możliwe, Komisja Europejska przedstawiła w grudniu 2019 r. **Europejski Zielony Ład**.

Zielony Ład stanowi integralną część strategii Komisji mającej na celu wdrożenie agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju.

Komisja przedstawi do marca 2020 r. projekt pierwszego europejskiego „prawa o klimacie”. W ten sposób cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. znajdzie umocowanie prawne.

UE rozpoczęła już modernizację i transformację gospodarki w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej. W latach 1990–2018 Unia zmniejszyła emisje gazów cieplarnianych o 23 %, podczas gdy jej gospodarka odnotowała wzrost o 61 %.

Do lata 2020 r. Komisja przygotowuje ocenę skutków i przedstawi plan zwiększenia, w odpowiedzialny sposób, do co najmniej 50 %, a potencjalnie do 55 % w stosunku do poziomu w 1990 r., unijnego celu zredukowania emisji gazów cieplarnianych do 2030 r.

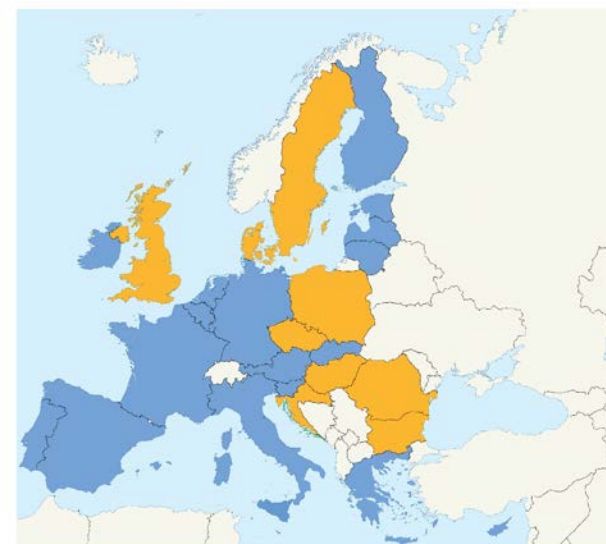

Dlaczego euro?

- Brak ryzyka kursowego oraz kosztów wymiany walut
- Większy wybór produktów i usług oraz stabilniejsze ceny
- Ścisła współpraca gospodarcza państw członkowskich UE

Obowiązuje w całej strefie euro

- Monety: wspólny awers, rewers zaprojektowany przez poszczególne kraje
- Banknoty: nie ma symboli krajowych

- Kraje strefy euro
- Kraje, które nie wprowadziły euro

Cztery swobody przepływu:

- towarów
- usług
- ludzi
- kapitału

Jednolity rynek przyczynił się do:

- znaczących redukcji cen wielu produktów i usług, w tym taryf lotniczych i taryf za rozmowy telefoniczne
- zaoferowania szerszego wyboru konsumentom
- stworzenia milionów nowych miejsc pracy
- stworzenia nowych możliwości dla firm

Od maja 2015 r. Komisja Europejska zrealizowała większość propozycji zawartych w strategii jednolitego rynku cyfrowego. Należą do nich:

- Zniesienie opłat roamingowych w czerwcu 2017 r., dzięki czemu możemy korzystać z telefonów komórkowych podczas podróży po całej UE, płacąc tyle samo co w kraju.
- Nowe surowsze unijne przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, które weszły w życie 25 maja 2018 r.
- Inicjatywa WiFi4EU, która wspiera tworzenie bezpłatnych publicznych hotspotów Wi-Fi w gminach w całej UE.
- Nowe narzędzia, które pomagają chronić osoby prywatne i przedsiębiorstwa przed cyberatakami.
- Nowe przepisy, które od 2018 r. umożliwiają korzystanie z abonamentów internetowych na filmy, telewizję, e-booki, gry komputerowe i muzykę podczas podróży po całej UE.
- Przyjęty w 2018 r. plan zainwestowania 1 mld EUR w światowej klasy europejską infrastrukturę superkomputerową.

Europa zapewnia najlepszą ochronę socjalną na świecie i zajmuje wysokie miejsce pod względem jakości życia i dobrostanu.

Przyczyniają się do tego różne inicjatywy:

- **Europejska karta społeczna** gwarantuje podstawowe prawa społeczne i gospodarcze. Należą do nich prawa człowieka związane z zatrudnieniem, mieszkaniem, zdrowiem, edukacją, ochroną socjalną i zabezpieczeniem społecznym.
- **Europejski Fundusz Społeczny** to najważniejszy europejski instrument, który wspiera zatrudnienie, pomaga w znalezieniu lepszej pracy i zapewnia bardziej sprawiedliwe możliwości zatrudnienia wszystkim obywatelom Unii. Środki w wysokości 10 mld EUR rocznie przyczyniają się do poprawy perspektyw zatrudnienia milionów Europejczyków, zwłaszcza osób, którym trudno jest znaleźć pracę.
- **Europejska strategia zatrudnienia**, której głównym celem jest tworzenie nowych lepszych miejsc pracy w całej UE.
- **Gwarancja dla młodzieży** to zobowiązanie wszystkich państw członkowskich do zagwarantowania, by wszyscy młodzi ludzie poniżej 25. roku życia otrzymali dobrej jakości ofertę
  - zatrudnienia
  - kształcenia ustawicznego
  - przygotowania zawodowego lub
  - stażu czy praktykiw ciągu czterech miesięcy od utraty pracy lub zakończenia kształcenia formalnego.

Strefa Schengen

- Brak kontroli policyjnych lub celnych na granicach między większością krajów UE, Norwegią, Liechtensteinem, Szwajcarią i Islandią
- Wzmocniona kontrola zewnętrznych granic UE
- Intensyfikacja współpracy policyjnej między różnymi państwami UE
- Swoboda kupowania i przewozu towarów na użytek własny w ramach Unii Europejskiej

Erasmus+

Co roku ponad 400 tys. młodych ludzi studiuje lub szkoli się w innych krajach europejskich w ramach unijnego programu na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu **Erasmus+**.

Erasmus+ wspiera też **Europejski Korpus Solidarności** i **Wolontariat Europejski**.

- Uchwalić Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej
- Wspólna walka z terroryzmem
- Nawiązać współpracę między policją i organami wymiaru sprawiedliwości w różnych krajach UE
- Koordynacja polityki imigracyjnej i w dziedzinie azylu
- Współpraca w zakresie prawa cywilnego

Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

UE realizuje ambitny plan negocjacji handlowych i prowadzi wyważoną i postępową politykę handlową, aby wykorzystywać możliwości płynące z globalizacji.

Nowe umowy handlowe z:

- Kanadą (2017 r.)
- Japonią (2018 r.)
- i wiele innych...

Pomoc rozwojowa i humanitarna

- Mechanizm Ochrony Ludności: pomoc rządowa udzielana bezpośrednio po klęsce żywiołowej
- rescEU: nowy system mający na celu zwiększenie ogólnych zdolności do reagowania w przypadku katastrof

Polityka zagraniczna i polityka bezpieczeństwa UE skupia się na:

- promowaniu pokoju i bezpieczeństwa na świecie
- współpracy na rzecz rozwoju
- wspieraniu praw człowieka i praworządności
- reagowaniu na kryzysy humanitarne i sytuacje nadzwyczajne.

W stosunkach międzynarodowych UE stosuje narzędzia dyplomatyczne, polityczne, gospodarcze, humanitarne i związane z bezpieczeństwem, aby umożliwić pokojowe rozwiązywanie konfliktów, w szczególności w Libii, Syrii i na Ukrainie.

W grudniu 2017 r. 25 państw członkowskich ustanowiło stałą współpracę strukturalną – prawnie wiążące ramy ściślejszej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony.

W 2017 r. uruchomiono Europejski Fundusz Obronny wspierający współpracę badawczo-rozwojową na rzecz wspólnych produktów i technologii przemysłu obronnego. Do 2020 r. ze środków Funduszu przeznaczonych zostanie 90 mln EUR na badania i 500 mln EUR na rozwój.

W kwietniu 2019 r. Parlament Europejski zatwierdził plan, który zakłada, że w następnych wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 Fundusz dysponować będzie kwotą około 13 mld EUR i finansować będzie – głównie za pośrednictwem dotacji – projekty badawcze oparte na współpracy.

Pomagając krajom rozwijającym się i współpracując z nimi, Unia Europejska wspiera je w osiągnięciu stabilności gospodarczej i społecznej

W 2018 r. UE i jej państwa członkowskie wciąż przodowały na świecie pod względem oficjalnej pomocy rozwojowej, która wyniosła ponad 74,4 mld EUR.

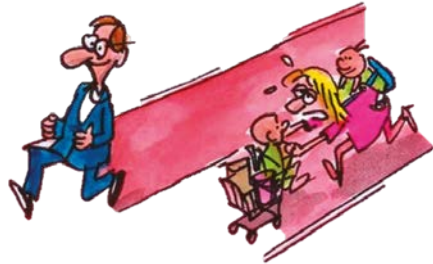
Sojusz Afryka-Europa na rzecz zrównoważonych inwestycji, zainicjowany we wrześniu 2018 r., ma być kolejnym etapem rozwoju partnerstwa UE i Afryki. Inicjatywa ta przyczyni się do tworzenia miejsc pracy w Afryce przez wspieranie edukacji i umiejętności, pobudzanie handlu i mobilizowanie inwestycji w strategiczne sektory gospodarki.

Równość mężczyzn i kobiet jest podstawową wartością UE

UE chce pomóc kobietom w znalezieniu pracy, jakiej pragną, w uzyskaniu takiego samego wynagrodzenia jak mężczyźni oraz w osiągnięciu lepszej równowagi między karierą zawodową a innymi obszarami życia.

- **Zatrudnienie:** w 2017 r. odsetek pracujących kobiet w UE wzrósł do 66,6 %; dla porównania ten sam współczynnik w przypadku zatrudnionych mężczyzn wyniósł blisko 80 %.
- **Równość wynagrodzeń:** kobiety w UE zarabiają średnio o 16 proc. mniej niż mężczyźni. W listopadzie 2017 r. UE przedstawiła plan działania na rzecz zniwelowania różnic w wynagrodzeniu kobiet i mężczyzn.
- **Finansowanie:** inwestowanie w konkretne działania mające pomóc kobietom w znalezieniu pracy obejmują programy przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji; pomoc w powrocie do pracy po przerwie w karierze zawodowej przez zapewnienie wysokiej jakości opieki nad dziećmi i indywidualnego doradztwa oraz poprawę świadomości pracodawców w zakresie wyzwań stojących przed kobietami.
- **Gospodarka:** różnica w zatrudnieniu kobiet i mężczyzn kosztuje gospodarkę UE 370 mld EUR rocznie. Poprawa sytuacji w zakresie równouprawnienia płci mogłaby przyczynić się do stworzenia 10,5 mln miejsc pracy do 2050 r. i przynieść unijnej gospodarce dodatkowe 1,95–3,15 bln EUR.

Priorytetem jest też powstrzymanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt. Finansowana ze środków unijnych **kampania NON.NO.NEIN** zachęca mężczyzn i kobiety do opowiedzenia się przeciwko przemocy wobec kobiet.

Zanieczyszczenia nie znają granic – trzeba działać razem

Działania UE przyniosły wiele pozytywnych skutków, takich jak:

- czystsza woda
- mniej kwaśnych deszczy
- benzyna bezołowiowa
- łatwe i bezpieczne pozbywanie się starych urządzeń elektrycznych
- surowe przepisy w dziedzinie bezpieczeństwa żywności
- więcej gospodarstw ekologicznych i nastawionych na jakość
- bardziej skuteczne ostrzeżenia na paczkach papierosów
- rejestracja chemikaliów i nadzór nad nimi (REACH)

Unijne prawodawstwo zapewnia konsumentom ochronę na terenie całej UE, także w przypadku zakupów za granicą lub przez Internet

- Jasne oznakowanie
- Standardy dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa
- Nieuczciwe postanowienia umowne są zakazane
- Prawa pasażerów, w tym prawo do odszkodowania za długie opóźnienie
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów

Parlament Europejski

- głos obywateli

David Sassoli, przewodniczący Parlamentu Europejskiego

Rada Europejska i Rada

- głos państw członkowskich

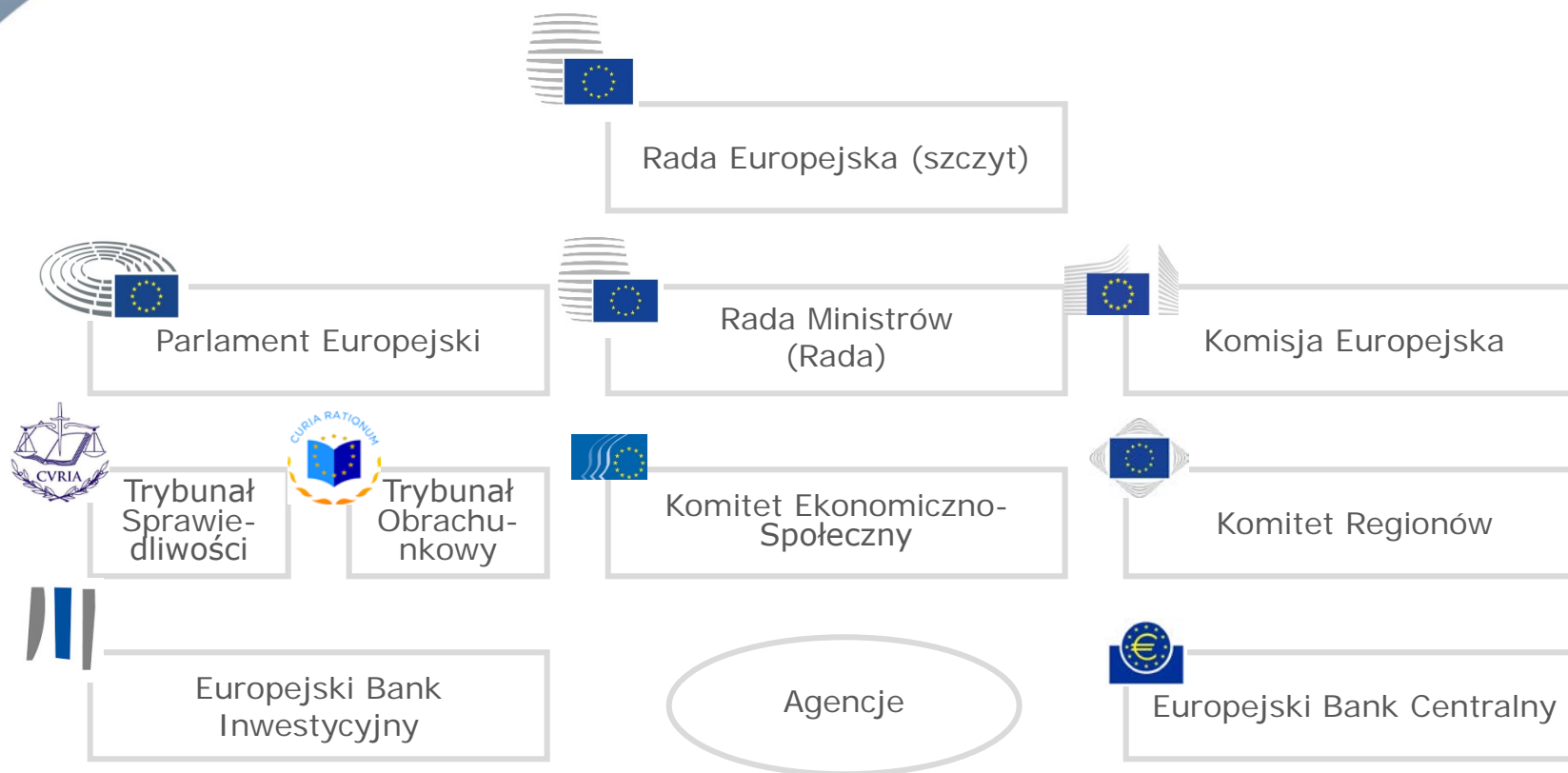
Charles Michel, przewodniczący Rady Europejskiej

Komisja Europejska

- działa na rzecz wspólnego interesu

Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej

- 1 minister z każdego kraju
- Rotacyjna prezydencja – 6 miesięcy
- Wraz z Parlamentem podejmuje decyzje dotyczące unijnych aktów prawnych i budżetu
- Zarządza wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa

Do podjęcia większości decyzji wymagana jest tak zwana
„podwójna większość”

Decyzja musi uzyskać poparcie co najmniej:

- 55 % państw członkowskich,
- które reprezentują co najmniej 65 % ludności Unii Europejskiej.

Szczyt, na którym zbierają się szefowie państw i rządów wszystkich krajów UE

- Co najmniej 4 razy w roku
- Ustalane są na nim ogólne wytyczne dla działalności Unii
- Przewodniczący: Charles Michel

Josep Borrell

- Podwójna rola:
  - Przewodniczy posiedzeniom Rady do Spraw Zagranicznych
  - Jest wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej
- Zarządza wspólną polityką zagraniczną i bezpieczeństwa
- Zwierzchnik Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych

27 komisarzy, jeden z każdego kraju UE

- Inicjatywa ustawodawcza
- Organ wykonawczy
- Strażnik traktatów
- Reprezentuje UE na arenie międzynarodowej

27 niezależnych sędziów, po jednym z każdego kraju UE

- Stanowi o interpretacji prawa UE
- Zapewnia jednakowe stosowanie unijnego prawa we wszystkich krajach UE

Emily O'Reilly

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich

- Bada skargi dotyczące niewłaściwych działań lub zaniechań urzędników unijnej administracji
- Na przykład sprawy dotyczące niesprawiedliwego traktowania, dyskryminacji, nadużycia władzy, nieuzasadnionej zwłoki, nieudzielenia odpowiedzi lub nieprawidłowych procedur
- Każdy w UE może złożyć skargę

27 niezależnych członków

- Sprawdza, czy unijne fundusze są wydawane zgodnie z przeznaczeniem
- Może kontrolować wszelkie osoby i organizacje zajmujące się funduszami unijnymi

Christine Lagarde
Prezes Banku Centralnego

- Zapewnia stabilność cen
- Kontroluje podaż pieniądza i ustala stopy procentowe
- Dbą o bezpieczeństwo sektora bankowego
- Działa niezależnie od rządów krajowych

- Reprezentuje interesy m.in. związków zawodowych, pracowników, rolników i konsumentów
- Doradza w sprawie nowych aktów prawnych i polityki unijnej
- Promuje zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w sprawy UE

- Reprezentuje interesy miast i regionów
- Doradza w sprawie nowych aktów prawnych i polityki unijnej
- Promuje zaangażowanie władz lokalnych w sprawy UE

Masz pytania dotyczące Unii Europejskiej? Odpowiedzi udzieli serwis Europe Direct

- Dostępny za pośrednictwem telefonu, poczty e-mail lub czatu
- Regionalne Centra Informacji Europejskiej w całej UE

europa.eu/europedirect